

§ 247**Investeringsramar - riktlinjer**

Dnr 679/08

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i beslutet om Ekonomi- och verksamhetsplan 2009 – 2011 angivit att nuvarande specificerade investeringsbudget per objekt skall ersättas med investeringsramar. Av budgetdokumentet framgår att kommunstyrelsen har för avsikt att under hösten 2008 återkomma med förslag till regler och riktlinjer för arbetet med investeringsramar.

Kommunkontoret har tillsammans med företrädare för serviceförvaltningen och tekniska förvaltningen utarbetat ett förslag till riktlinjer för arbetet med investeringsramar.

Beslutsunderlag

Kommunkontorets tjänsteskrivelse den 30 september 2008.

Yrkanden

Anders Almgren (s), Tove Klette (fp), Mats Helmfrid (m) föreslår att investeringar med en utgift på 15 miljoner kronor skall erhålla igångsättningstillstånd genom särskilt beslut i kommunstyrelsen samt att investeringar med en utgift på 50 miljoner kronor eller mer skall gå vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Mats Olsson (v) yrkar i enlighet med kommunkontorets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med Anders Almgrens (s) m fl. yrkande.

Omröstning begärs.

Kommunstyrelsen godkänner följande voteringsordning.

Ja för Anders Almgrens (s) m.fl. yrkande.

Nej för Mats Olssons (v) yrkande.

Omröstningen utfaller enligt följande.

Ledamot	Ja	Nej	Avstår
Mats Helmfrid (m)	X		
Tomas Avenborg (m)	X		
Christer Wallin (m)	X		
Tove Klette (fp)	X		
Carolina Nordbeck (fp)	X		
Lars Bergwall (c)	X		
Torsten Czernyson (kd)	X		
Anders Almgren (s)	X		
Margareta Dovsjö (s)	X		
Mattias Olsson (s)	X		
Margareta Kristensson (s)	X		
Mats Olsson (v)		X	
Anders Ebbesson (mp)		X	
Summa	11	2	0

Kommunstyrelsens beslut

att föreslå kommunfullmäktige besluta

att fastställa föreliggande riktlinjer med följande ändringar:

att investeringar med en utgift på 15 miljoner kronor skall erhålla igångsättningstillstånd genom särskilt beslut i kommunstyrelsen samt

att investeringar med en utgift på 50 miljoner kronor eller mer skall gå vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Reservationer

Mats Olsson (v) reserverar sig mot kommunstyrelsens beslut.

✓ Beslut expedieras till:
Kommunfullmäktige
Akten

AKK

Kommunkontoret
Ekonomiavdelningen

LUND

Uldis Skuja
046-35 50 28
uldis.skuja@lund.se

TJÄNSTESKRIVELSE
2008-09-30

1 (5)

KOMMUNSTYRELSEN LUND	
2008 -10- 0 1	
Diarium 679/08	Diarieplansbeteckn. 04

Kommunstyrelsen i Lund

Investeringsramar – riktlinjer

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i beslutet om Ekonomi- och verksamhetsplan 2009-2011 angivit att nuvarande specificerade investeringsbudget per objekt skall ersättas med investeringsramar. Av budgetdokumentet framgår att kommunstyrelsen har för avsikt att under hösten 2008 återkomma med förslag till regler och riktlinjer för arbetet med investeringsramar.

Kommunkontoret har tillsammans med företrädare för serviceförvaltningen och tekniska förvaltningen utarbetat ett förslag till riktlinjer för arbetet med investeringsramar.

Beslutsunderlag

Ekonomi- och verksamhetsplan 2009-2001 med budget 2009.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i beslutet om Ekonomi- och verksamhetsplan 2009-2011 angivit att nuvarande specificerade investeringsbudget per objekt skall ersättas med investeringsramar. Avsikten är att få ett mer flexibelt och effektivt resursutnyttjande. Dagens modell för budgetering låser investeringarna i ett tidigt skede av planeringsprocessen. Denna låsningseffekt är en av huvudorsakerna till de stora budgetöverskott som investeringsverksamheten årligen redovisar. Blir ett objekt av någon anledning försenat uppstår med automatik ett överskott. I en modell med investeringsramar finns ingen anledning att låsa upp resurserna till ett specifikt objekt förrän man står i begrepp att handla upp investeringsobjektet i fråga.

Det förekommer också att tilläggsanslag begärs och beviljas för nya investeringar trots vetskap om att andra objekt i investeringsbudgeten inte kommer att genomföras som planerat. Dvs, resurser för den önskade investeringen finns inom den totala investeringsbudgeten men ändå begärs tilläggsanslag. Detta leder inte heller ur planeringssynpunkt till ett optimalt resursutnyttjande.

I budgetdokumentet har nedanstående text redovisats:

”Kommunstyrelsen föreslår att hittillsvarande specificerade investeringsbudget per objekt för 2009 ersätts med att varje nämnd erhåller en investeringsram. Avsikten med förändringen är att åstadkomma ett mer flexibelt och effektivt utnyttjande av investeringsmedlen. Inom resp investeringsram läggs prioriteringsansvaret på resp nämnd. I första hand skall naturligtvis påbörjade investeringar prioriteras. I andra prioriteringsordning kommer nya investeringsbehov. Dock behöver kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges insyn i prioriteringsdiskussionerna fastställas. Denna insyn kan tillgodoses genom att investeringar överstigande viss beloppsgräns skall avropas hos kommunstyrelsen resp kommunfullmäktige. Därutöver bör spelregler för hantering av investeringsbelopp över årsskiftena fastställas. Även rutiner för inrapportering av budgetuppgifter i ekonomisystemet behöver belysas. Kommunstyrelsen har för avsikt att under hösten 2008 återkomma med förslag till regler och riktlinjer för arbetet med investeringsramar.”

Investeringsbehov

I samband med kommunens investeringsprövning och budgetprocess redovisar nämnderna sina investeringsbehov för den kommande planperioden. Det är angeläget att betona att de behov som redovisas också skall vara tidsmässigt genomförbara under planperioden. Vid den tidsmässiga placeringen av olika investeringsobjekt måste därför hänsyn tas till bl a planläget för eventuellt detaljplanearbete samt förvaltningarnas egna resurser för att kunna genomföra redovisade investeringar. Utifrån redovisade investeringsbehov fastställer kommunfullmäktige en investeringsram för varje nämnd.

Prioriteringsfrågor

Den investeringsram resp nämnd har erhållit är som regel mindre än de investeringsbehov som nämnderna har redovisat. Detta ställer krav på prioriteringar. Ett inslag i detta prioriteringsarbete kan vara att ett planerat objekt av olika anledningar försenas och därmed på ett enkelt sätt ger utrymme för andra angelägna investeringar. Prioriteringar kan emellertid också ske genom att ett objekt ställs mot ett annat. Andra sätt att hantera prioriteringsfrågan kan vara att se över de byggkrav och -normer som för närvarande gäller inom kommunen. Med den kraftiga befolkningstillväxt som kommunen för närvarande har bör kanske också fokus läggas på kapacitet före kvalitet. Detta innebär att investeringar till följd av volymförändringar, i dagens pressade situation, bör prioriteras före pedagogiska anpassningar.

Nämndernas prioriteringar

I samband med nämndernas ordinarie internbudgetarbete skall budget för redan påbörjade investeringar upprättas. Dessa investeringsmedel ska avräknas nämndens investeringsram. Budgeten för påbörjade investeringar skall lämnas till kommunkontorets ekonomiavdelning för inrapportering i ekonomisystemet. Resterande del av investeringsramen redovisas initialt på ett ”samlingsobjekt”. Medel för nya objekt ska avräknas investeringsramen i ett så sent skede som möjligt. Nämndens beslut om nya objekt meddelas kommunkontorets ekonomiavdelning för löpande inrapportering i ekonomisystemet.

Många investeringar har en genomförandetid som löper över flera år. Det är därför angeläget att berörda förvaltningar inte bara fokuserar på aktuellt budgetår utan har en planering som redovisar det tänkta utnyttjandet av investeringsramarna för hela EVP-perioden på tre år.

I samband med investeringsbeslut skall beslutande nämnd tillförsäkra sig att driftskonsekvenserna kan täckas inom berörda nämnders driftsbudgetram.

Om objekt av olika anledningar försenas kan omdisponeringar under löpande år ske. Detta innebär att investeringsramens samlingskonto kan såväl avräknas som tillföras investeringsmedel

I samband med delårsrapporter ska utfallsprognos redovisas för såväl påbörjade investeringar som för utnyttjande av kvarvarande investeringsram.

Kommunledningens insyn

Genom att ge investeringsramar till kommunens nämnder överläts också det slutliga prioriteringsansvaret till nämnderna. Detta skulle kunna innebära att kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges insyn i prioriteringsdiskussionerna försvinner.

Det är angeläget att betona att investeringsramarna har tillkommit i en beslutsprocess där såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige har deltagit. Denna process startar med den investeringsprövning som genomförs i december månad. Inför investeringsprövningen redovisar nämnderna sina investeringsbehov per objekt. Utifrån redovisade behov gör kommunstyrelsen en prioritering och fastställer investeringsramar för resp nämnd. Prioriteringsbeslutet meddelas nämnderna. Under våren utarbetar nämnderna sina budgetframställningar och investeringsbehoven redovisas på nytt per objekt. I samband med budgetberedningen görs en slutlig prioritering av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har således i beslutsprocessen fått viss information om vilka investeringar som är aktuella och som kan komma att prioriteras inom de ramar nämnderna har fått. Kommunledningen kan däremot med säkerhet inte veta hur nämnderna kommer att prioritera.

Som ett komplement till den information som kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har fått i budgetarbetet skulle en modell med avrop/igångsättningstillstånd kunna fungera. Modellen innebär att för investeringar överstigande viss beloppsgräns skall nämnderna erhålla igångsättningstillstånd hos kommunstyrelsen resp kommunfullmäktige. En beloppsgräns kan gälla för igångsättningstillstånd hos kommunstyrelsen och en ytterligare beloppsgräns hos kommunfullmäktige.

Det är viktigt att sätta beloppsgränserna så att kommunstyrelsen och kommunfullmäktige inte överhoppas med investeringsärenden. I nämndernas underlag till den nyligen beslutade Ekonomi- och verksamhetsplanen för åren 2009-2011 finns samtliga investeringsobjekt redovisade. Om beloppsgränsen för igångsättningstillstånd sätts till 10 miljoner kronor skulle 32 investeringsärenden under en treårsperiod bli aktuella för beslut hos kommunstyrelsen alternativt kommunfullmäktige. En beloppsgräns på 15 miljoner kronor leder till 30 ärenden medan en beloppsgräns på 20 resp 25 miljoner kronor leder till 20 resp 17 ärenden. En beloppsgräns på såväl 40 , 50 som 75 miljoner kronor leder till 8 ärenden.

Här föreslås att investeringar med en utgift på 25 miljoner kronor och mer skall erhålla igångsättningstillstånd genom särskilt beslut i kommunstyrelsen samt att investeringar med en utgift på 75 miljoner kronor eller mer skall gå vidare för beslut i kommunfullmäktige.

Exploateringsverksamheten

Kommunen har en omfattande exploateringsverksamhet. Utgifter och inkomster för enstaka exploateringsområden kan uppgå till betydande belopp. Exploateringsverksamheten har en stark koppling till fastställda detaljplaner. Här föreslås att modellen med avrop inte ska omfatta exploateringsverksamheten. Motivet för detta är att detaljplanerna för de olika exploateringsområdena redan har varit föremål för beslut i såväl kommunstyrelsen som kommunfullmäktige. Har kommunfullmäktige beslutat om en detaljplan bör detta räcka som igångsättningstillstånd för tekniska nämnden. Ärendet ska inte på nytt behöva föras upp för ekonomiska beslut.

Hantering av investeringsramar över årsskiftet

I samband med bokslutet uppkommer frågan hur eventuella överskott ska hanteras. Detta kan göras på olika sätt. Ett sätt är att överblivna medel tillförs det nya årets investeringsram. Detta kan emellertid leda till ekonomiska problem. Investeringsramen för det nya året är ju fastställd utifrån vilken belastning den kommunala ekonomin tål. Att då tillföra ytterligare investeringsmedel kan innebära en kännbar ekonomisk belastning. Det andra sättet är då att säga att, även om överskott har uppstått, investeringarna ska klaras inom den ursprungligen fastställda investeringsramen.

Om ändå en överföring övervägs är det angeläget att analysera var överskotten har uppstått. Överskotten kan ha uppstått för redan påbörjade investeringar som av olika anledningar försenats. För dessa överskott bör en överföring övervägas. Det kan emellertid också uppstå överskott till följd av att beslut inte har fattats om att utnyttja investeringsramen för nya investeringsobjekt. För dessa överskott kan en överföring vara mera tveksam.

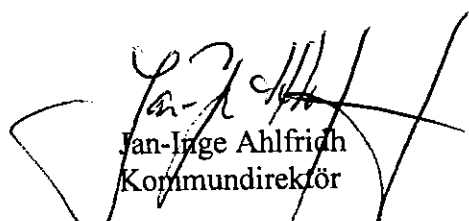
Det är angeläget i samband med bokslutet att en tydlig analys görs över vad den kommunala ekonomin tål i form av ytterligare investeringar. En analys bör också göras över var överskotten har uppstått. Utifrån dessa analyser får kommunstyrelsen göra en bedömning av om överföring ska ske och hur stor denna i så fall ska vara.

Förslag till beslut

Kommunkontoret föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar

att fastställa bilagda riktlinjer för investeringsramar i Lunds kommun daterade 2008-09-18.

KOMMUNKONTORET

Jan-Inge Ahlfridh
Kommundirektör

Uldis Skuja
Ekonomidirektör

§ 224 Investeringsramar - riktlinjer

Dnr 679/08

Sammanfattning

Kommunfullmäktige har i beslutet om Ekonomi- och verksamhetsplan för 2009-2011 angivit att nuvarande specificerade investeringsbudget per objekt ska ersättas med investeringsramar.

Kommunkontoret har tillsammans med företrädare för serviceförvaltningen och tekniska förvaltningen utarbetat ett förslag till riktlinjer.

Bland annat föreslås att om ett investeringsobjekt överstiger 25 mkr måste kommunstyrelsen besluta om igångsättning av projektet.

Exploateringsverksamheten föreslås undantas med hänvisning till att de följer fastställda detaljplaner.

Beslutsunderlag

Kommunkontoret tjänsteskrivelse den 18 september 2008.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

att ge kommunkontoret i uppdrag att komplettera skrivelsen avseende kopplingen till realistisk tidplan samt utfall om annan beloppsgräns för igångsättning av projekt,

att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för behandling.

Beslut expedieras till:

Kommunkontoret, ekonomiavdelningen

✓ Kommunstyrelsen

Akten

AK